

12 Νοεμβρίου 2024

Η ιστορία του αρχάγγελου Ραφαήλ και του Τοβία [από το βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης Τωβίτ] (μέρος 3ο)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές](#)

Ο Τωβίας και ο άγγελος. Πίνακας του ιταλού ζωγράφου Giovanni Girolamo Savoldo, 1530.

Οι δύο ταξιδιώται εβάδιζαν στον δρόμον των και έφθασαν την εσπέραν στον Τίγρητα ποταμόν και διενυκτέρευσαν εκεί.

Ο νεαρός Τωβίας κατέβηκεν στον ποταμόν, δια να λουσθή. Εκεί όμως ένα μεγάλο ψάρι ανεπήδησεν από το ποτάμι και ηθέλησε να καταπίη τον Τωβίαν.

Αλλά ο άγγελος του είπε: “πιάσε αυτό το ψάρι”. Ο Τωβίας έπιασε το ψάρι και το ανέβασεν εις την όχθην του ποταμού.

Ο άγγελος του είπε: “σχίσε τον ιχθύν αυτόν, πάρε την καρδίαν, το συκώτι και την χολήν και φύλαξέ τα ασφαλώς”.

Ο νεαρός Τωβίας έκαμεν, όπως του είπεν ο άγγελος. Το υπόλοιπον μέρος του ψαριού το έψησαν και το έφαγαν.

Συνεπορεύοντο κατόπιν και οι δύο, ο Τωβίας και ο άγγελος, μέχρις ότου επλησίασαν εις τα Εκβάτανα.

Ο Τωβίας ηρώτησε τον άγγελο: “αδελφέ Αζαρία, εις τι μας είναι χρήσιμα η καρδιά, το συκώτι και η χολή του ιχθύος;”

Ο συνοδών αυτόν άγγελος του απήντησεν: “η καρδιά και το συκώτι χρησιμεύουν δια την εκδίωξιν πονηρών πνευμάτων. Εάν δηλαδή ένας άνθρωπος ενοχλήται από

δαιμόνιον η άλλο πονηρόν πνεύμα και καπνίσουν αυτά ενώπιον του ανδρός η της γυναικός, που ενοχλείται από το πονηρόν πνεύμα, δεν θα ενοχληθή ποτέ πλέον.

Η δε χολή χρησιμεύει δια να χρισθή άνθρωπος, ο οποίος έχει λευκώματα εις τα μάτια του, και αυτός θα θεραπευθή αμέσως”.

Όταν επλησίασαν στο σπίτι του Ραγουήλ εις Εκβάτανα,

είπεν ο άγγελος στον νεαρόν Τωβίαν : “αδελφέ, σήμερα θα διανυκτερεύσωμεν στο σπίτι του Ραγουήλ. Αυτός είναι συγγενής σου, έχει δε και θυγατέρα που λέγεται Σαρρα.

Θα ομιλήσω εγώ περί αυτής να σου δοθή ως σύζυγος, διότι ο νόμος του Μωυσέως υποχρεώνει σε να πάρης αυτήν ως σύζυγον και την κληρονομίαν της, επειδή συ είσαι ο μόνος συγγενής της από το γένος της. Σου λέγω δε ακόμη ότι η νέα αυτή είναι ωραία και φρόνιμος.

Και τώρα άκουσέ με: Εγώ θα κάμω λόγον στον πατέρα της και όταν επιστρέψωμεν από Ραγους θα τελέσωμεν τον γάμον. Διότι εγώ γνωρίζω καλά ότι ο Ραγουήλ δεν θα δώση ποτέ αυτήν ως σύζυγον εις άλλον άνδρα, έστω και αν απειληθή με θάνατον. Διότι εις σε ανήκει να λάβης την κληρονομίαν της και εις κανένα άλλον”.

Τοτε ο Τωβίας είπε προς τον άγγελον: “αδελφέ Αζαρία, έχω πληροφορηθή ότι, η κόρη αυτή έχει ήδη δοθή ως σύζυγος εις επτά άνδρας και όλοι απέθανον στο νυμφικόν δωμάτιον.

Εγώ τώρα, όπως γνωρίζεις, είμαι μονογενής στον πατέρα μου. Φοβούμαι, λοιπόν, μήπως, όταν εισέλθω στο νυμφικόν δωμάτιον, αποθάνω, όπως απέθανον και οι προηγούμενοι από εμέ. Ενα πονηρόν δαιμόνιον την ζηλοτυπεί. Αυτό δε το δαιμόνιον δεν βλάπτει κανένα άλλον πλην από εκείνους, που την πλησιάζουν ως σύζυγοι. Φοβούμαι, λοιπόν, τώρα μήπως αποθάνω και με τον θάνατόν μου κρημνίσω την ζωήν του πατρός μου και της μητρός μου με οδύνην πολλήν στον τάφον. Δεν έχουν δε αυτοί άλλο παιδί, δια να τους θάψη”.

Απήντησε προς αυτόν ο άγγελος: “δεν ενθυμείσαι την εντολήν, την οποίαν σου έδωσεν ο πατήρ, να πάρης σύζυγον γυναίκα από το γένος σου; Και τώρα άκουσε με, αδελφέ. Αυτή η κόρη θα γίνη ιδική σου σύζυγος. Ως προς δε το δαιμόνιον, μη έχης κανένα λόγον ανησυχίας. Η κόρη αυτή θα δοθή εις σε ως σύζυγος κατά την νύκτα αυτήν.

Όταν δε εισέλθης στον νυμφικόν θάλαμον, θα πάρης φωτιά με το θυμιατήριον, θα θέσης επάνω εις αυτήν την καρδιά και το συκώτι του ιχθύος, τα οποία και θα

αρχίσουν να καπνίζουν.

Το δε δαιμόνιον θα οσφρανθή τον καπνόν αυτόν, θα φύγη και ποτέ πλέον δεν θα επιστρέψη. Όταν δε εισέλθης στον νυμφικόν κοιτώνά προς αυτήν, σηκωθήτε και οι δυο σας και εκ βάθους ψυχής προσευχηθήτε στον ελεήμονα Θεόν, αυτός δε θα σας σώση και θα σας ελεήσει. Μη φοβήσαι, διότι αυτή έχει προορισθή ως σύζυγός σου από πολύν χρόνον και συ θα την σώσης από το πονηρόν δαιμόνιον. Αυτή θα έλθη μαζί σου και θεωρώ βέβαιον, ότι πολλά τέκνα θα αποκτήσης από αυτήν”.

Όταν ο Τωβίας ήκουσε τα λόγια αυτά, ηγάπησε την κόρην αυτήν και η ψυχή του προσεκολλήθη πάρα πολύ εις αυτήν.

Ο Τωβίας και ο Αζαρίας ήλθαν εις τα Εκβάτανα και έφθασαν στο σπίτι του Ραγουήλ. Η δε Σαρρα τους προϋπήνησε και τους εχαιρέτησε. Εκείνοι την εχαιρέτησαν και αυτή τους ωδήγησεν στο σπίτι.

Ο Ραγουήλ είπεν εις την Εδναν την σύζυγόν του: “ο νεαρός αυτός δεν ομοιάζει πολύ με τον ανεψιόν μου τον Τωβίτ;”

Εστράφη δε προς εκείνους ο Ραγουήλ και τους ηρώτησε: “από που κατάγεσθε, σεις, αδελφοί;» Και εκείνοι του απήντησαν: “ημείς καταγόμεθα από τους απογόνους της φυλής Νεφθαλίμ, από εκείνας που έχουν αιχμαλωτισθή εις την Νινευή”.

Ο Ραγουήλ τους είπε• “γνωρίζετε τον Τωβίτ τον συγγενή μας;” Και εκείνοι του είπαν: “τον γνωρίζομεν”. Ηρώτησεν αυτούς πάλιν: “είναι υγιής;”

Εκείνοι είπαν: “ζη και υγιαίνει”. Ο δε Τωβίας του είπεν: “είναι ο πατέρας μου”.

Ο Ραγουήλ ανεπήδησεν από την χαράν του, και κατεφίλησε τον Τωβίαν και έκλαυσε.

Ευλόγησεν αυτόν και είπε: “συ, λοιπόν, είσαι το παιδί του καλού και αγαθού εκείνου ανθρώπου;” Όταν δε επληροφορήθη ο Ραγουήλ ότι ο Τωβίτ είχε χάσει τα μάτια του, ελυπήθη και ανελύθη εις δάκρυα.

Εκλαυσεν επίσης η σύζυγός του Εδνα και η κόρη του η Σαρρα. Υπεδέχθησαν και εφιλοξένησαν αυτούς με πολλήν προθυμίαν και χαράν.

Εσφαξαν από την ποιμνην των προβάτων του ένα κριον και ητοίμασαν τράπεζαν με πολλά φαγητά. Είπε δε τότε ο Τωβίας στον Ραφαήλ: “Αζαρία, αδελφέ, μίλησε δι’ εκείνα, τα οποία μου έλεγες στον δρόμον μας και ας γίνη αυτό το πράγμα”.

Ο Αζαρίας πράγματι έκαμε λόγον στον Ραγουήλ και ο Ραγουήλ είπε στον Τωβίαν: “φάγε, πίε, απόλαυσε την τράπεζαν, διότι εις σε πράγματι ανήκει να λάβης την κόρην μου ως σύζυγον. Αλλά θα σου είπω την αλήθειαν.

Αυτήν την κόρην μου την έδωσα ως σύζυγον εις επτά άνδρας διαδοχικώς. Ο καθένας όμως από αυτούς, μόλις επλησίαζεν εις αυτήν, απέθνησκε κατά την πρώτην νύκτα του γάμου. Συ όμως τώρα φάγε, πίε και ευφράνθητι”. Ο Τωβίας όμως απήντησε: “δεν θα βάλω τίποτε στο στόμα μου, μέχρις ότου σεις δεχθήτε την αίτησίν μου και συμφωνήσετε με εμέ”. Ο Ραγουήλ του απήντησε: “πάρε την από αυτήν την στιγμήν ως σύζυγον σύμφωνα με την απόφασίν σου. Συ είσαι συγγενής της και αυτή είναι συγγενής ίδική σου. Ευχόμεθα δέ, όπως ο ελεήμων Θεός σας κατευοδώση προς τα κάλλιστα”.

Ο Ραγουήλ εκάλεσε την ώραν εκείνην την Σαρραν, την θυγατέρα του, την επήρε από το χέρι και την παρέδωκεν ως σύζυγον στον Τωβίαν, προς τον οποίον και είπε: “ιδού, σύμφωνα με τον νόμον του Μωϋσέως, πάρε αυτήν ως σύζυγόν σου και πήγαινε προς τον πατέρα σου”. Ο Ραγουήλ τους ηυλόγησε και τους ηυχήθη.

Κατόπιν προσεκάλεσε την γυναίκα του την Εδναν, επήρε ένα χαρτί, έγγραψε επάνω εις αυτό την πράξιν του γάμου και το εσφράγισεν.

Επειτα δε ήρχισαν όλοι με χαράν να τρώγουν.

Ο Ραγουήλ εκάλεσε την γυναίκα του την Εδναν και της είπεν: “αδελφή, ετοίμασε το άλλο δωμάτιον και ωδήγησε εις αυτό την Σαρραν”.

Η Εδνα έκαμεν, όπως της είπεν ο σύζυγός της και ωδήγησεν εκεί την Σαρραν. Η δε Σαρρα ανελύθη εις δάκρυα. Η μητέρα της είδε και συνεπάθησε τα δάκρυα της κόρης της και της είπε•

“Έχε θάρρος, τέκνον μου, ο Κυριος του ουρανού και της γης είθε να δώση εις σε χαράν αντί αυτής της λύπης. Έχε θάρρος κόρη μου”.

Όταν ετελείωσαν το φαγητόν των, ωδήγησαν τον Τωβίαν προς την Σαρραν.

Ο Τωβίας, όταν εισήλθεν στον κοιτώνα, ενεθυμήθη τα λόγια του Ραφαήλ. Επήρε το θυμιατήρι, επάνω στο οποίον υπήρχον ακόμη οι άνθρακες των θυμιαμάτων, έβαλεν επάνω εις αυτούς την καρδίαν και το συκώτι του ψαριού, από τα οποία και εξήλθε καπνός.

Όταν δε το πονηρόν δαιμόνιον ωσφράνθη την οσμήν του καπνού αυτού, έφυγεν εις τα ανώτατα μέρη της Αιγύπτου, ο δε άγγελος Κυρίου το έδεσε.

Όταν οι νεόνυμφοι εκλείσθησαν στον νυμφικόν των κοιτώνα, εσηκώθη ο Τωβίας από την κλίνην και είπε• “οήκω επάνω, αδελφή, και ας προσευχηθώμεν να μας ελεήση ο Κυριος”.

Ο Τωβίας ήρχισε να λέγη την προσευχήν του. “Δοξασμένος είσαι συ, Κυριε, ο Θεός των πατέρων ημών, ευλογημένον και ένδοξον το άγιον όνομά σου στους αιώνας. Σε ας δοξάζουν πάντοτε οι ουρανοί και όλα τα κτίσματά σου.

Συ, Κυριε, έπλασες τον Αδάμ και έδωκες εις αυτόν ως βοηθόν και στήριγμα την Εύαν, την σύζυγόν του. Από αυτούς εγεννήθη το γένος των ανθρώπων. Διότι, Κυριε, συ είπες• δεν είναι καλόν να είναι ο άνθρωπος μόνος, ας κάμωμεν δι' αυτόν βοηθόν άλλον όμοιον προς αυτόν.

Και τώρα, Κυριε, εγώ λαμβάνω την αδελφήν μου αυτήν, την ομοεθνή μου, ως σύζυγον όχι δια την ικανοποίησιν πορνικών διαθέσεων, αλλά δια την αλήθειάν σου, όπως συ την εκήρυξες. Ας έλθη, λοιπόν, το έλεός σου εις εμέ, Κυριε, και διάταξε συ, ώστε εγώ να γηράσω μαζί της”,

Μαζή δε με αυτόν συμπροσηύχετο και η Σαρρα και είπεν: “Αμήν, γένοιτο”!

Εκοιμήθησαν και οι δύο την νύκτα εκείνην.

Ο Ραγουήλ εσηκώθη, επήγε και ήνοιξε τάφον λέγων: “μήπως αποθάνη και αυτός;”

Επανήλθεν ο Ραγουήλ εις την οικίαν του

και είπεν εις την Εδναν την γυναίκα του• Στειλε μίαν από τας δούλας να ίδη, εάν ο Τωδίας ζη. Και εάν δεν ζη, να τον θάψωμεν, χωρίς να μάθη κανείς τίποτε.

Η δούλη ήνοιξε την θύραν και εύρε και τους δύο να κοιμώνται.

Εξήλθε και ανήγγειλεν στους κυρίους της ότι ο Τωβίας ζη.

Ο Ραγουήλ εδόξασε τον Θεόν λέγων: “δοξασμένος είσαι συ, ο Θεός, και προς σε ανήκει κάθε δοξολογία καθαρά και αγία. Ας σε δοξολογούν οι άγιοί σου και όλα τα δημιουργήματά σου και όλοι οι άγγελοί σου και όλοι οι εκλεκτοί σου. Ας σε ευλογούν και ας σε δοξολογούν εις όλους τους αιώνας.

Ευλογημένος είσαι, Κυριε, διότι μου έδωσες αυτήν την χαράν και δεν έγινε εκείνο, το οποίον εφοβούμην. Αλλά έκαμες εις ημάς σύμφωνα με το μέγα σου έλεος.

Δοξασμένος είσαι, Κυριε, διότι έστειλες το έλεός σου εις δύο μονογενείς. Καμε, Δέσποτα, εις αυτούς σύμφωνα με το έλεός σου και ολοκλήρωσε την ζωήν των με υγείαν, με ευφροσύνην, με τον πλούτον του ελέους σου”.

Ο Ραγουήλ διέταξε τους δούλους να χώσουν τον τάφον.

Ετέλεσε δε και εώρτασε τον γάμον αυτών επί δεκατέσσαρας ημέρας.

Ο Ραγουήλ είπεν στον Τωβίαν και τον εξώρκισε να μη αναχωρήση από την οικίαν, μέχρις ότου συμπληρωθούν αι δεκαττέσσαρες ημέραι του γάμου.

“Μετά δε την συμπλήρωσιν των δεκατεσσάρων αυτών ημερών, είπεν στον Τωβίαν, αφού πάρης το ήμισυ από την περιουσίαν μου, να πορευθής εν υγεία προς τον πατέρα σου. Την υπόλοιπον περιουσίαν μου θα την λάβης, όταν αποθάνωμεν εγώ και η γυνή μου”.

συνεχίζεται...